

OBSAH

O AUTORKÁCH	9
ÚVOD	11
OBECNÁ ČÁST	
1. CELOSTNÍ PÉČE O PACIENTA	17
<i>(J. Raudenská, A. Javůrková)</i>	
1.1 Základní pojmy	17
1.1.1 Psychosomatická medicína	17
1.1.2 Psychologie zdraví	19
1.1.3 Klinická psychologie	20
1.1.4 Lékařská psychologie	20
1.2 Tělo, nemoc a bolest	22
1.2.1 Tělo a bolest	22
1.2.2 Tělo a nemoc	24
1.3 Biopsychosociální přístup u chronických nemocí	26
1.3.1 Biomedicínský model	27
1.3.2 Psychosociální model	27
1.3.3 Biopsychosociální model	29
1.4 Psychické poruchy u chronicky somaticky nemocných	32
1.4.1 Modely prevalence	32
1.4.2 Potíže s diagnostikou deprese	34
2. CHOVÁNÍ A MOŽNOSTI JEHO ZMĚNY	41
<i>(J. Raudenská)</i>	
2.1 Chování	41
2.1.1 Změny chování	41
2.1.2 Behaviorismus	42
2.1.3 Chování a kognitivně-behaviorální terapie	43
2.1.4 Kognitivní revoluce	44
2.2 Kognitivní faktory, chování a nemoc	55
2.2.1 Kognice a kognitivismus	56
2.2.2 Kognitivní faktory a chování pacienta	57
2.2.3 Kognitivní faktory a chování lékaře	58
2.2.4 Vztah mezi kognitivními faktory lékaře a pacienta	59
2.3 Chování v nemoci	61
2.3.1 Choroba versus nemoc	61
2.3.2 Model chronické nemoci	62
2.3.3 Problémy související s chronickou nemocí	64
2.3.4 S chorobou a nemocí spojené chování	68

3. PSYCHOLOGICKÝ PŘÍSTUP K NEMOCNÉMU	81
<i>(J. Raudenská)</i>	
3.1 Psychologický přístup v lékařské psychologii	81
3.1.1 <i>Terapeutický vztah mezi lékařem a pacientem</i>	81
3.1.2 <i>Modely vztahu lékař a pacient</i>	84
3.1.3 <i>Podpůrná psychoterapie</i>	88
3.2 Komunikace	89
3.2.1 <i>Rozhovor lékaře a pacienta</i>	89
3.2.2 <i>Vzdělávání lékaře v komunikaci a praktických klinických dovednostech</i>	91
3.2.3 <i>Hodnocení komunikačních a lékařských dovedností</i>	98
3.3 Podíl pacienta na léčbě	104
3.3.1 <i>Ideální a běžný pacient</i>	104
3.3.2 <i>Aktivní a pasivní přístup</i>	105
3.3.3 <i>Spolupráce a dodržování léčby</i>	107
4. ETICKÉ ASPEKTY LÉKAŘSKÉ PROFESE	119
<i>(A. Javůrková, J. Raudenská)</i>	
4.1 Biopsychosociálněspirituální pojetí etiky	119
4.1.1 <i>Vývoj etiky</i>	120
4.1.2 <i>Etika, vztah k sobě a ke světu</i>	122
4.1.3 <i>Etika v povolání lékaře</i>	124
4.1.4 <i>Aplikace etiky v některých oborech medicíny</i>	132
4.2 Syndrom vyhoření	140
4.2.1 <i>Teoretické zázemí syndromu vyhoření</i>	141
4.2.2 <i>Stadia vývoje vyhoření a rizikové faktory</i>	145
4.2.3 <i>Prevence, psychoterapie, zvládnání stresu</i>	147
SPECIÁLNÍ ČÁST – APLIKACE LÉKAŘSKÉ PSYCHOLOGIE VE VYBRANÝCH OBLASTECH KLINICKÉ MEDICÍNY	
5. BOLEST	163
<i>(J. Raudenská)</i>	
5.1 Popis	163
5.1.1 <i>Dělení bolesti</i>	164
5.1.2 <i>Typický pacient s chronickou nenádorovou bolestí</i>	165
5.2 Biopsychosociální model chronické bolesti	166
5.2.1 <i>Biopsychosociální faktory</i>	166
5.2.2 <i>Psychologické faktory</i>	168
5.2.3 <i>Behaviorální faktory</i>	168
5.2.4 <i>Kognitivní faktory</i>	169
5.2.5 <i>Sociální faktory</i>	170
5.3 Komorbidita s psychiatrickými onemocněními	170
5.4 Psychosociální intervence u chronické bolesti	173
5.4.1 <i>Podpůrná psychoterapie</i>	175
5.4.2 <i>Dynamická psychoterapie</i>	176
5.4.3 <i>Manželská a rodinná psychoterapie</i>	176
5.4.4 <i>Skupinová psychoterapie</i>	177
5.4.5 <i>Kognitivně-behaviorální model terapie</i>	178

6. ONKOLOGICKÁ ONEMOCNĚNÍ	191
<i>(J. Raudenská, A. Javůrková)</i>	
6.1 Popis onemocnění	191
6.1.1 <i>Stadia onemocnění</i>	192
6.1.2 <i>Specifika terminálního stavu</i>	194
6.2 Biopsychosociální model	194
6.3 Psychologické aspekty	196
6.3.1 <i>Komorbidity</i>	198
6.3.2 <i>Komorbidity v terminálním stadiu</i>	200
6.3.3 <i>Reakce na hrozící smrt</i>	209
6.4 Psychosociální intervence u nevyhnutelné smrti	213
6.4.1 <i>Psychoterapie</i>	213
6.4.2 <i>Spirituální pomoc</i>	214
6.4.3 <i>Zvládání tabuizace smrti</i>	216
6.4.4 <i>Komunikace s umírajícím</i>	217
6.4.5 <i>Respitní péče</i>	218
6.4.6 <i>Techniky konfrontace ze smrti</i>	221
6.4.7 <i>Truchlení nemocného a pozůstalých</i>	222
7. DERMATOLOGICKÁ ONEMOCNĚNÍ	231
<i>(J. Raudenská, A. Javůrková)</i>	
7.1 Úvod	231
7.2 Popis onemocnění	231
7.3 Biopsychosociální model	232
7.4 Psychologické aspekty	233
7.4.1 <i>Psychologické důsledky onemocnění kůže</i>	233
7.4.2 <i>Vztah mezi duší a tělem</i>	234
7.4.3 <i>Vliv stresových událostí na kůži</i>	236
7.4.4 <i>Vliv sociální podpory</i>	238
7.4.5 <i>Pravděpodobné fyziologické mediátory</i>	239
7.4.6 <i>Komorbidity s psychiatrickými onemocněními</i>	240
7.5 Psychosociální intervence	241
7.5.1 <i>Akné</i>	243
7.5.2 <i>Ekzém</i>	243
7.5.3 <i>Psoriáza</i>	244
7.5.4 <i>Kazuistiky</i>	245

APLIKACE LÉKAŘSKÉ PSYCHOLOGIE V MULTIDISCIPLINÁRNÍM POJETÍ LÉČBY

8. ZDRAVOTNICKÝ TÝM	257
<i>(J. Raudenská)</i>	
8.1 Klinický psycholog	257
8.1.1 <i>Psychologická diagnostika</i>	258
8.1.2 <i>Psychoterapie</i>	265
8.2 Logoped	269
8.3 Fyzioterapeut	269
8.4 Ergoterapeut	270
8.5 Sociální pracovník	270
8.6 Psychiatr	271

9. MULTIDISCIPLINÁRNÍ LÉČBA ONEMOCNĚNÍ	275
<i>(J. Raudenská)</i>	
9.1 Celostní programy léčby chronických nemocí	275
9.2 Celostní programy zvládnání chronické bolesti	277
9.2.1 Popis	277
9.2.2 Zařízení	281
9.2.3 Léčebné strategie	281
9.2.4 Role členů týmu	281
9.2.5 Léčebné principy	282
9.2.6 Schůzky týmu	287
9.2.7 Výsledky multidisciplinární léčby a kritéria úspěchu	287
SEZNAM ZKRATEK	293
ČESKO-ANGLICKÝ SLOVNÍK	297
ETICKÉ ASPEKTY LÉKARSKÉ PROFESÍ	
<i>(J. Raudenská, J. Raudenská)</i>	
1.1 Úvod	301
1.2 Účel a cíle	301
1.3 Základní principy	301
1.4 Úloha lékaře	301
1.5 Úloha pacienta	301
1.6 Úloha zdravotnického týmu	301
1.7 Úloha společnosti	301
1.8 Úloha rodiny	301
1.9 Úloha pacienta s chronickou bolestí	301
1.10 Úloha pacienta s duševní nemocí	301
1.11 Úloha pacienta s závislostí	301
1.12 Úloha pacienta s onemocněním srdce	301
1.13 Úloha pacienta s onemocněním plic	301
1.14 Úloha pacienta s onemocněním trávicího traktu	301
1.15 Úloha pacienta s onemocněním ucha, nosu a hrtanu	301
1.16 Úloha pacienta s onemocněním oka	301
1.17 Úloha pacienta s onemocněním ucha, nosu a hrtanu	301
1.18 Úloha pacienta s onemocněním zubů	301
1.19 Úloha pacienta s onemocněním kůže	301
1.20 Úloha pacienta s onemocněním svalů a kloubů	301
1.21 Úloha pacienta s onemocněním cév	301
1.22 Úloha pacienta s onemocněním dýchacího systému	301
1.23 Úloha pacienta s onemocněním močového systému	301
1.24 Úloha pacienta s onemocněním reprodukčního systému	301
1.25 Úloha pacienta s onemocněním endokrinního systému	301
1.26 Úloha pacienta s onemocněním imunitního systému	301
1.27 Úloha pacienta s onemocněním pohybového aparátu	301
1.28 Úloha pacienta s onemocněním zrakového systému	301
1.29 Úloha pacienta s onemocněním sluchového systému	301
1.30 Úloha pacienta s onemocněním čichového systému	301
1.31 Úloha pacienta s onemocněním chuťového systému	301
1.32 Úloha pacienta s onemocněním hmatového systému	301
1.33 Úloha pacienta s onemocněním teplotního systému	301
1.34 Úloha pacienta s onemocněním tlakového systému	301
1.35 Úloha pacienta s onemocněním elektrického systému	301
1.36 Úloha pacienta s onemocněním magnetického systému	301
1.37 Úloha pacienta s onemocněním gravitačního systému	301
1.38 Úloha pacienta s onemocněním akustického systému	301
1.39 Úloha pacienta s onemocněním světelného systému	301
1.40 Úloha pacienta s onemocněním tepelného systému	301
1.41 Úloha pacienta s onemocněním tlakového systému	301
1.42 Úloha pacienta s onemocněním elektrického systému	301
1.43 Úloha pacienta s onemocněním magnetického systému	301
1.44 Úloha pacienta s onemocněním gravitačního systému	301
1.45 Úloha pacienta s onemocněním akustického systému	301
1.46 Úloha pacienta s onemocněním světelného systému	301
1.47 Úloha pacienta s onemocněním tepelného systému	301
1.48 Úloha pacienta s onemocněním tlakového systému	301
1.49 Úloha pacienta s onemocněním elektrického systému	301
1.50 Úloha pacienta s onemocněním magnetického systému	301
1.51 Úloha pacienta s onemocněním gravitačního systému	301
1.52 Úloha pacienta s onemocněním akustického systému	301
1.53 Úloha pacienta s onemocněním světelného systému	301
1.54 Úloha pacienta s onemocněním tepelného systému	301
1.55 Úloha pacienta s onemocněním tlakového systému	301
1.56 Úloha pacienta s onemocněním elektrického systému	301
1.57 Úloha pacienta s onemocněním magnetického systému	301
1.58 Úloha pacienta s onemocněním gravitačního systému	301
1.59 Úloha pacienta s onemocněním akustického systému	301
1.60 Úloha pacienta s onemocněním světelného systému	301
1.61 Úloha pacienta s onemocněním tepelného systému	301
1.62 Úloha pacienta s onemocněním tlakového systému	301
1.63 Úloha pacienta s onemocněním elektrického systému	301
1.64 Úloha pacienta s onemocněním magnetického systému	301
1.65 Úloha pacienta s onemocněním gravitačního systému	301
1.66 Úloha pacienta s onemocněním akustického systému	301
1.67 Úloha pacienta s onemocněním světelného systému	301
1.68 Úloha pacienta s onemocněním tepelného systému	301
1.69 Úloha pacienta s onemocněním tlakového systému	301
1.70 Úloha pacienta s onemocněním elektrického systému	301
1.71 Úloha pacienta s onemocněním magnetického systému	301
1.72 Úloha pacienta s onemocněním gravitačního systému	301
1.73 Úloha pacienta s onemocněním akustického systému	301
1.74 Úloha pacienta s onemocněním světelného systému	301
1.75 Úloha pacienta s onemocněním tepelného systému	301
1.76 Úloha pacienta s onemocněním tlakového systému	301
1.77 Úloha pacienta s onemocněním elektrického systému	301
1.78 Úloha pacienta s onemocněním magnetického systému	301
1.79 Úloha pacienta s onemocněním gravitačního systému	301
1.80 Úloha pacienta s onemocněním akustického systému	301
1.81 Úloha pacienta s onemocněním světelného systému	301
1.82 Úloha pacienta s onemocněním tepelného systému	301
1.83 Úloha pacienta s onemocněním tlakového systému	301
1.84 Úloha pacienta s onemocněním elektrického systému	301
1.85 Úloha pacienta s onemocněním magnetického systému	301
1.86 Úloha pacienta s onemocněním gravitačního systému	301
1.87 Úloha pacienta s onemocněním akustického systému	301
1.88 Úloha pacienta s onemocněním světelného systému	301
1.89 Úloha pacienta s onemocněním tepelného systému	301
1.90 Úloha pacienta s onemocněním tlakového systému	301
1.91 Úloha pacienta s onemocněním elektrického systému	301
1.92 Úloha pacienta s onemocněním magnetického systému	301
1.93 Úloha pacienta s onemocněním gravitačního systému	301
1.94 Úloha pacienta s onemocněním akustického systému	301
1.95 Úloha pacienta s onemocněním světelného systému	301
1.96 Úloha pacienta s onemocněním tepelného systému	301
1.97 Úloha pacienta s onemocněním tlakového systému	301
1.98 Úloha pacienta s onemocněním elektrického systému	301
1.99 Úloha pacienta s onemocněním magnetického systému	301
2.00 Úloha pacienta s onemocněním gravitačního systému	301